

Lucr. I 265-297

Nunc age, res **quoniam docui** non posse creari 265
 de nilo neque item genitas ad nil revocari,
ne qua forte tamen coeptes diffidere dictis,
 quod nequeunt oculis rerum primordia cerni,
accipe praeterea quae corpora tute necessest
confiteare esse in rebus nec posse videri. 270
Principio venti vis verberat incita corpus
 ingentisque ruit navis et nubila differt,
 interdum rapido percurrens turbine campos
 arboribus magnis sternit montisque supremos
 silvifragis vexat flabris: ita perfurit acri 275
 cum fremitu saevitque minaci murmure ventus.
Sunt igitur venti nimirum corpora caeca
 quae mare, quae terras, quae denique nubila caeli
 verrunt ac subito vexantia turbine raptant,
nec ratione fluunt **alia** stragemque propagant 280
 et cum mollis aquae fertur natura repente
 flumine abundanti, quam largis imbribus auget
 montibus ex altis magnus decursus aquai
 fragmina coniciens silvarum arbustaque tota,
 nec validi possunt pontes venientis aquai 285
 vim subitam tolerare: ita magno turbidus imbri
 molibus incurrit validis cum viribus amnis.
 Dat sonitu magno stragem volvitque sub undis
 grandia saxa ruit qua quidquid fluctibus obstat.
Sic igitur debent venti quoque flamina ferri, 290
 quae **veluti** validum cum flumen procubuere
 quamlibet in partem, trudunt res ante ruuntque
 impetibus crebris, interdum vertice torto
 corripunt rapidique rotanti turbine portant.
Quare etiam atque etiam sunt venti corpora caeca, 295
quandoquidem factis et moribus aemula magnis
 annibus inveniuntur, aperto corpore qui sunt.

Nunc age, res quoniam docui non posse creari
de nilo neque item genitas ad nil revocari,
ne qua forte tamen coeptes diffidere dictis,
quod nequeunt oculis rerum primordia cerni,
accipe praeterea quae corpora tute necessest
confiteare esse in rebus nec posse videri.

Principio venti vis verberat incita corpus
ingentisque ruit navis et nubila differt,
interdum rapido percurrens turbine campos
arboribus magnis sternit montisque supremos
silvifragis vexat flabris: ita perfurit acri
cum fremitu saevitque minaci murmure ventus.
Sunt igitur venti nimirum corpora caeca
quae mare, quae terras, quae denique nubila caeli
verrunt ac subito vexantia turbine raptant,

nec ratione fluunt **alia** stragemque propagant
et cum mollis aquae fertur natura repente
flumine abundanti, quam largis imbribus auget
montibus ex altis magnus decursus aquai
fragmina coniciens silvarum arbustaque tota,
nec validi possunt pontes venientis aquai
vim subitam tolerare: ita magno turbidus imbri
molibus incurrit validis cum viribus amnis.
Dat sonitu magno stragem volvitque sub undis
grandia saxa ruit qua quidquid fluctibus obstat.

Sic igitur debent venti quoque flamina ferri,

quae **veluti** validum cum flumen procubuere
quamlibet in partem, trudunt res ante ruuntque
impetibus crebris, interdum vertice torto
corripiunt rapidique rotanti turbine portant.

Quare etiam atque etiam sunt venti corpora caeca,
quandoquidem factis et moribus aemula magnis
amnis inveniuntur, aperto corpore qui sunt.

Principio **venti vis** verberat incita corpus
ingentisque ruit nav**is** et nubila differt,
interdum rapido percurrens turbine campos
arboribus magnis sternit montisque supremos
silvifragis vexat flabris: ita perfurit acri 275
cum fremitu saevitque minaci murmure **ventus**.
Sunt igitur **venti** nimirum corpora caeca
quae mare, quae terras, quae denique nubila caeli
verrunt ac subito **vexantia** turbine raptant,
nec ratione fluunt **alia** stragemque propagant 280
et cum mollis aquae fertur natura repente
flumine abundanti, quam largis imbribus auget
montibus ex altis magnus decursus aquai
fragmina coniciens silvarum arbustaque tota,
nec **validi** possunt pontes **venientis** aquai 285
vim subitam tolerare: ita magno turbidus imbri
molibus incurrit **validis** cum **viribus** amnis.
Dat sonitu magno stragem **volvit**que sub undis
grandia saxa ruit qua quidquid **fluctibus** obstat.
Sic igitur debent **venti** quoque **flamina** **ferri**, 290
quae **veluti** validum cum **flumen** procubuere
quamlibet in partem, trudunt res ante ruuntque
impetibus crebris, interdum **vertice** torto
corripiunt rapidique rotanti turbine portant.

Qua propter, quamvis causando multa moreris,
esse in rebus inane tamen fateare necessest.
multaque praeterea tibi possum commemorando 400
argumenta fidem dictis conradere nostris.
verum **animo** satis haec vestigia parva **sagaci**
sunt, per quae possis cognoscere cetera tute.

namque canes **ut** montivagae persaepe ferai
naribus inveniunt intectas fronde quietes, 405
cum semel institerunt vestigia certa viai,

sic alid ex alio per te tute ipse videre
talibus in rebus poteris caecasque latebras
insinuare omnis et verum protrahere inde.
quod si pigraris paulumve recesseris ab re, 410
hoc tibi de plano possum promittere, Memmi:
usque adeo largos haustus e fontibus magnis
lingua meo suavis diti de pectore fundet,
ut verear ne tarda prius per membra senectus
serpat et in nobis vitae claustra resolvat, 415
quam tibi de quavis una re versibus omnis
argumentorum sit copia missa per auris.

Cic. *de orat.* III 153

Inusitata sunt prisca fere ac vetustate ab usu cotidiani sermonis iam diu intermissa, quae sunt poetarum licentiae liberiora quam nostrae; sed tamen raro habet etiam in oratione poeticum aliquod verbum dignitatem. Neque enim illud fugerim dicere, ut Caelius «qua tempestate Poenus in Italiam venit», nec «prolem» aut «subolem» aut «effari» aut «nuncupare» aut, ut tu soles, Catule, «non rebar» aut «opinabar»; aut alia multa, quibus loco positis grandior atque antiquior oratio saepe videri solet.